

U 3/2026 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag om ändring av Europaparlamentet och rådets förordningar och direktiv för förenkling och stärkning av säkerhetskraven för livsmedel och foder (förslag till Omnibus X)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 16 december 2025 till ändring av förordningarna (EG) nr 999/2001, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1099/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 528/2012, (EU) nr 2017/625, samt rådets direktiv 98/58/EG och direktiv 2009/128/EG samt upphävande av rådets direktiv 82/711/EEG och 85/572/EEG samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 5 februari 2026

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

Avdelningschef Sebastian Hielm

5.2.2026

KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNINGARNA (EG) NR 999/2001, (EG) NR 1829/2003, (EG) NR EG) NR 1831/2003, (EG) NR 852/2004, (EG) NR 853/2004, (EG) NR 396/2005, (EG) NR 1099/2009, (EG) NR EG) NR 1107/2009, (EU) NR 528/2012, (EU) NR 2017/625 FÖR FÖRENKLING OCH STÄRKNING AV SÄKERHETSKRAVEN PÅ LIVSMEDEL OCH FODER, OCH KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM ÄNDRING AV RÅDETS DIREKTIV 98/58/EG OCH DIREKTIV 2009/128/EG SAMT UPPHÅVANDE AV RÅDETS DIREKTIV 82/711/EEG OCH 85/572/EEG

1 Bakgrund

Kommissionen offentliggjorde den 16 december 2025 ett förslag till det tionde förenklingspaketet (Omnibus X) som gäller livsmedels- och fodersäkerheten. Förslaget omfattar följande tre förslag till lagstiftningsakter:

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 999/2001, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1099/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 528/2012, (EU) nr 2017/625 för att förenkla och stärka säkerhetskraven på livsmedel och foder (COM(2025) 1030 final).

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 98/58/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG för att förenkla och stärka säkerhetskraven på livsmedel och foder samt upphävande av rådets direktiv 82/711/EEG och 85/572/EEG (COM(2025) 1021 final).

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 528/2012 (COM(2025) 1020 final)

Genom denna U-skrivelse föreläggs riksdagen för behandling de två förstnämnda förslagen. Den tredje föreslagna förordningen om ändring av förordning (EU) nr 528/2012 har på grund av ärendets brådskande natur förelagts riksdagen genom en separat statsrådets utredning (E 111/2025 rd).

Förslagen utgår från kommissionens meddelande om en vision för jordbruk och livsmedel, i vilken man även lyfte fram behovet av förenklingar av lagstiftningen om livsmedelskedjan. Enligt kommissionen svarar förslaget på berörda parter och EU:s medlemsstaters upprepade begäranden om snabbare och tydligare regleringsförfaranden. Enligt kommissionen kommer förslaget att minska de administrativa kostnaderna och den administrativa bördan, samtidigt som det upprätthåller unionens strikta krav på livsmedels- och fodersäkerheten.

2 Förslagets syfte

Förslagets syfte är att minska den onödiga regelbördan och samtidigt upprätthålla en hög säkerhetsnivå för livsmedel och foder samt för skydd av människors och djurs hälsa och miljön.

Syftet är att förenkla och rationalisera vissa krav och förfaranden för produkter som används vid produktionen av livsmedel och foder, som industrin och myndigheterna identifierat som synnerligen betungande. Dessutom är syftet att höja konkurrenskraften och resiliensen hos jordbrukarna och livsmedels- och foderindustrin i EU.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Kommissionens förslag till förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 999/2001, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1099/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 528/2012, (EU) nr 2017/625 (COM(2025) 1030 final)

Förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden

Underlätta utsläppande av biokontrollmedel på marknaden

Kommissionen föreslår flera ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om hävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (nedan växtskyddsmedelsförordningen). Syftet med förslaget är i synnerhet att underlätta snabbare tillträde på marknaden för så kallade biokontrollmedel och produkter som innehåller dessa. Enligt definitionen i den föreslagna förordningen avses med biokontrollmedel mikroorganismer, oorganiska ämnen som förekommer i naturen, med undantag av tungmetaller och deras salter, samt substanser som är av biologiskt ursprung eller som är syntetiskt framställda och funktionellt identiska och strukturellt likartade med de biologiska substanserna. Enligt förslaget ska medlemsstaterna prioritera ansökningar om godkännande av växtskyddsmedel som innehåller biokontrollmedel.

Eftersom många biokontrollmedel kan ha tillväxtstimulerande effekter på växter, föreslår kommissionen tydligare gränsdragning mellan biokontrollmedel och gödselmedel och särskilt de biostimulanter som definieras i lagstiftningen om gödselmedel. De ämnen som har en positiv inverkan på växternas livsprocesser bör undantas från växtskyddsmedelsförordningens tillämpningsområde, eftersom dessa ämnen ur ett växtfysiologiskt perspektiv är biostimulanter. Ämnen som stör växternas livsprocesser och reglerar deras tillväxt bör fortfarande höra till växtskyddsmedelsförordningens tillämpningsområde.

Riskbedömningen av biokontrollmedel kräver specifik teknisk kunskap, och enligt kommissionen besitter en del medlemsstater inte tillräcklig sådan kunskap. I syfte att effektivisera bedömningssystemet föreslår kommissionen att Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) skulle kunna anta rollen som rapporterande medlemsstat vid bedömningen av ansökningar och att Efsa därför bör tilldelas mer resurser. Kommissionen framhäver att Efsa ska se till att detta inte leder till intressekonflikter.

För att påskynda processerna för godkännande av ansökningar föreslår kommissionen att en medlemsstat som saknar tillräcklig teknisk eller vetenskaplig expertis för riskbedömningsuppgiften som rapporterande medlemsstat ska kunna begära assistans av Efsa vid utarbetandet av bedömningsrapporten.

I syfte att påskynda utsläppandet på marknaden av växtskyddsmedel som innehåller biokontrollmedel föreslår kommissionen återinförande av ett förfarande som tidigare ingick i lagstiftningen om växtskyddsmedel. Kommissionen föreslår att så snart utkastet till bedömningsrapport för ansökan om godkännande av ett biokontrollmedel har lämnats in, så

skulle växtskyddsmedlet kunna ges ett provisoriskt godkännande (*eng. provisional authorisation*).

För att minska den administrativa bördan för sökande och för medlemsstaterna och för att underlätta tillgången till växtskyddsmedel föreslår kommissionen också att EU anses utgöra en enda zon för ansökningar om godkännande av sådana växtskyddsmedel som innehåller endast biokontrollmedel eller verksamma ämnen med låg risk. Vidare föreslås det att då biokontrollmedel inte förväntas ge upphov till olika risknivåer i olika delar av unionen, skulle dessa produkter anses vara ömsesidigt godkända genom underförstått godkännande (*eng. by tacit agreement*), förutsatt att myndigheten inte fattar beslut inom den tidsram som fastställs i förordningen.

Enligt växtskyddsmedelsförordningen ska yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel under minst tre år föra register över de medel de använder. Kommissionen föreslår att detta krav inte ska gälla växtskyddsmedel som innehåller endast biokontrollmedel. Kommissionen motiverar förslaget med att de uppgifter som registreras inte är relevanta för biokontrollmedel.

Effektivisering av godkännandeprocessen för växtskyddsmedel

Paketet innehåller också förslag för att undanröja dröjsmål i processen för godkännande av verksamma ämnen, som är mycket trög i hela unionen. Enligt kommissionen är det inte rationellt att omfattande och långsamma processer för ny bedömning av redan godkända verksamma ämnen förhindrar utsläppandet av nya och eventuellt mer hållbara ämnen på marknaden. För närvarande leder medlemsstaternas brist på resurser till att bedömningsprocesserna ofta blir längre än de lagstadgade tidsfristerna. För att avhjälpa situationen föreslår kommissionen att godkännande av verksamma ämnen framöver inte ska ha tidsbegränsad utan obegränsad giltighetstid. Kommissionen föreslår också att godkännanden av redan godkända verksamma ämnen genom lagstiftning ges obegränsad giltighetstid. I förslaget nämns vissa undantag, såsom kandidatämnen för substitution och verksamma ämnen som godkänts under artikel 4.7, vilka även framöver ska godkännas för en viss tid, och giltighetstiden för tidigare godkännanden av dessa ämnen ska inte heller ändras genom förslaget. Till undantagen hör också sådana verksamma ämnen som godkänts för en kortare tid på grund av problem som uppdagats vid riskbedömningen. Dessutom ska det även framöver vara möjligt att godkänna ett verksamt ämne för en begränsad tid, om det med stöd av riskbedömningen är befogat. Kommissionen kan också, på medlemsstaternas initiativ, anta en genomförandeförordning om identifiering av verksamma ämnen som kräver bedömning och organisera bedömning av dessa ämnen. Kommissionen föreslår att med tanke på förutsebarhet, effektivitet, enhetlighet och öppenhet bör reglerna för sådana förnyade bedömningar antas genom en genomförandeförordning.

Det föreslås att giltighetstiden för godkännande av växtskyddsmedel förlängs från nuvarande 10 år i normala fall till 15 år. Möjligheten att godkänna ett växtskyddsmedel för en kortare tid i vissa specialfall kommer att kvarstå.

Enligt förslaget ska förordningens definition av zon preciseras. Även framöver ska medlemsstaterna delas in i tre zoner i enlighet med bilaga I. Ansökningar ska bedömas för samtliga zoner av endast en medlemsstat då bedömningen gäller växtskyddsmedel för användning i växthus, för behandling efter skörd, för behandling av tomma lagerlokaler eller för behandling av utsäde eller för användning i syften som avser att förhindra inträde i eller spridning inom unionen av sådana växtskadegörare som avses i växtskyddsförordningen (2016/2031), eller växtskyddsmedel som endast innehåller biokontrollmedel eller verksamma

ämnen med låg risk. Växtskyddsmedel som behövs för genomförandet av växtskyddsförordningen har beaktats genom att ett växtskyddsmedel avsett för förhindrande av inträde i eller spridning inom unionen av växtskadegörare som avses i växtskyddsförordningen bör handläggas omgående och i alla händelser inom sex månader. Den normala tidsfristen är 12 månader.

Kommissionen föreslår att bestämmelserna i artikel 4.7 om godkännande av verksamt ämne i undantagssituationer ska preciseras genom att lägga till "växtproduktion" i beskrivningen av undantagssituation. Framöver ska det alltså vara fråga om ett verksamt ämne som utifrån den information som lämnats in under godkännandeprocessen konstateras vara nödvändigt för hantering av en allvarlig fara för växtskyddet eller växtproduktionen. Det föreslås också att kravet på en utfasningsplan för det verksamma ämnet ska strykas, eftersom kommissionen anser att kravet är överdimensionerat då undantaget beviljas för högst fem år.

Kommissionen förslår att i situationer där ett verksamt ämne förbjuds för att skydda hälsa och miljö, men användningen av det verksamma ämnet inte medför omedelbara problem för hälsa eller miljö, vore det bra att fastställa en övergångstid för slutförsäljning och slutanvändning av växtskyddsmedel som innehåller det verksamma medlet samt för att hitta alternativa produkter. Ifall det saknas alternativ på marknaden för produkten som innehåller det verksamma ämnet, kan övergångstiden vara högst ett år för försäljning och distribution och högst två år för slutanvändning. Förslaget innehåller dessa ändringar i artikel 20.2. Bestämmelserna om övergångstid i artikel 46 ska ändras på motsvarande sätt.

Kommissionen föreslår förenkling av kriterierna för verksamma ämnen med låg risk enligt artikel 22, så att de framöver endast hänvisar till dessa ämnens inneboende egenskaper. Kommissionen föreslår likaså att det ska vara möjligt att ändra status för ett verksamt ämne från godkänt verksamt ämne till verksamt ämne med låg risk.

Enligt växtskyddsmedelsförordningen ska medlemsstaten göra en oberoende, objektiv och öppet redovisad bedömning med utgångspunkt i aktuella vetenskapliga och tekniska rön. I praktiken har det varit oklart hur "utgångspunkt i aktuella vetenskapliga och tekniska rön" ska tolkas. Enligt förslaget ska medlemsstaten göra bedömningen vid godkännande av ett växtskyddsmedel med utgångspunkt i den senaste bedömningen av det verksamma ämnet i produkten. Om medlemsstaten anser att bedömningen bör uppdateras, ska den be kommissionen att inleda en översyn.

Vad gäller ömsesidigt erkännande preciserar förslaget kraven så att den produkt som avses ska ha godkänts och släppts på marknaden i referensmedlemsstaten. Enligt kommissionen skulle den föreslagna ändringen förhindra missbruk av systemet. Ansökan om ömsesidigt erkännande underlättas i förslaget också genom att från förteckningen över handlingar som ska ingå i ansökan stryka sådana handlingar som den mottagande medlemsstaten enkelt kan erhålla direkt från de övriga medlemsstaternas myndigheter. Dessutom föreslås att om en medlemsstat inte inom 120 dagar har fattat beslut om godkännande av en produkt som endast innehåller biokontrollmedel eller verksamma ämnen med låg risk, ska medlemsstaten anses ha beviljat godkännandet.

Allmänkemikalier

Kommissionen anser att bestämmelserna om allmänkemikalier i den gällande lagstiftningen har varit otydliga, vilket har lett till icke-harmoniserat genomförande i medlemsstaterna. Kommissionen föreslår en exaktare definition av allmänkemikalier, enligt vilken med

allmänkemikalier avses livsmedel som definieras i den allmänna livsmedelsförordningen (EG nr 178/2002) och substanser för vilka relevanta bedömningar som gjorts i enlighet med unionslagstiftningen om den aktuella substansen visar att substansen inte har någon omedelbar eller fördröjd skadlig effekt på människors eller djurs hälsa och inte heller någon oacceptabel inverkan på miljön. Kommissionen föreslår också att för allmänkemikalier ska fastställas separata bestämmelser om kriterierna för godkännande och om ansökningsförfarandet samt om mer specifika märkningskrav, för att informera användarna om användningsvillkoren. Enligt kommissionen ska det förtydligas att användning av allmänkemikalier för växtskydd inte kräver godkännande av medlemsstaterna. Kommissionen föreslår en övergångstid för bestämmelserna, så att samtliga allmänkemikalier som är godkända när den nya förordningen träder i kraft ska kunna släppas ut på marknaden oavsett eventuella tidigare nationella bestämmelser.

Utvidgning av definitionen av användning av växtskyddsmedel

Kommissionen konstaterar att skilda åsikter bland medlemsstaterna om sådd av betat utsäde utgör användning av växtskyddsmedel har skapat förvirring. Dessutom är det oklart om bestämmelserna om betat utsäde även omfattar annat förökningsmaterial, såsom rotknölar, lökar och utsädespotatis. Kommissionen föreslår som lösning av problemet att definitionen av växtskyddsmedel utvidgas. Enligt kommissionens förslag skulle såväl behandling av utsäde och annat växtförökningsmaterial med växtskyddsmedel som sådd och plantering av betat utsäde och förökningsmaterial anses utgöra användning av växtskyddsmedel. Däremot preciserar kommissionen att maskiner för sådd av betat utsäde inte ska betraktas som utrustning för spridning av bekämpningsmedel enligt direktiv 2009/128/EG.

Kommissionen föreslår att bestämmelserna om utvidgning av tillstånden till mindre användningsområden (*eng. minor use*) ska förtydligas. Kravet på att utvidgat godkännande ska ligga i allmänhetens intresse har strukits, och medlemsstaterna åläggs att vidta åtgärder (*eng. shall take measures*) för att underlätta eller främja inlämnandet av ansökningar. Reglerna för harmoniserat genomförande av artikeln ska antas genom kommittéförfarande.

Harmonisering av dataskydd

Förslaget syftar till att förenkla förordningens bestämmelser om dataskyddet för testerna och undersökningsrapporterna, eftersom dessa har upplevts som otydliga, ojämlika och som orsak till handelshinder och illojal handel. Förslaget skulle införa dataskydd med samma omfattning och längd i hela unionen för ett visst test eller en viss rapport. Förslaget skulle ge kommissionen behörighet att utfärda exakta regler för genomförandet av dataskyddsreglerna.

Kommissionen föreslår hävande av artikel 68, eftersom den bestämmelsen har ersatts med en bestämmelse i den allmänna kontrollförordningen ((EU) 2017/625).

Kommissionen lägger också fram förslag till övergångsbestämmelser för att underlätta ändringen.

Förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung

Kommissionen föreslår ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (nedan *förordningen om bekämpningsmedelsrester*). Förordningen om bekämpningsmedelsrester definierar hur de

högsta godtagbara halterna av bekämpningsmedelsrester i livsmedel av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och i foder ska fastställas. Kommissionen konstaterar i arbetsdokumentet som bifogats förslaget att förordningen har dubbelt syfte: dels att skydda konsumenternas hälsa, dels den inre marknadens effektiva funktion.

Den gällande förordningen om bekämpningsmedelsrester gör det möjligt att fastställa importtoleranser (= högsta gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i importerade produkter) och integrering i unionslagstiftningen av gränsvärdena för bekämpningsmedel som godkänts i det internationella regelverket för livsmedelssektorn (Codex). Hittills har dessa gränsvärden integrerats i unionslagstiftningen även för sådana verksamma ämnen som inte godkänts för användning i växtskyddsmedel inom EU, om de högsta halterna inte medför någon risk för konsumenterna. I nuläget avser detta verksamma ämnen som har sådana farliga egenskaper som gör det omöjligt att godkänna dem för användning inom EU, men för vilka det ändå är möjligt att fastställa ett hälsosäkert högsta gränsvärde i livsmedel.

Kommissionen avser att genom förslaget uppnå bättre anpassning av produktionsstandarderna för importerade produkter, särskilt växtskyddsmedel. Meningen är att växtskyddsmedel som är förbjudna i EU på grund av att de är farliga inte ska få komma in i EU med importerade produkter. Dessa ämnen är förbjudna i EU eftersom de är farliga för hälsa och miljö. Kommissionen förbereder en bedömning av förslagets konsekvenser för EU:s konkurrenstillning och avser att i förekommande fall föreslå ändringar i bestämmelserna utifrån bedömningen. Trots detta anser kommissionen att det redan behövs ändringar för att sådana verksamma ämnen som inte har godkänts i EU på grund av deras synnerligen farliga egenskaper ska kunna anges högsta gränsvärden som är lika med kvantifieringsgränsen (LOQ), ifall detta på basis av konsekvensbedömningen anses vara nödvändigt, även om dessa ämnen redan har fastställda högsta halter i tredjeländer eller Codex.

Kommissionen föreslår att

- termen ”importtolerans” ska strykas, eftersom den ofta missförstås, och att definitionen av god jordbrukssed (good agricultural practice, GAP) i stället ska preciseras.
- övergångstiden för tillämpningen av nya gränsvärdena ska förlängas, för att förhindra matsvinn samt ekonomiska förluster för odlarna och livsmedelsföretagen. Övergångstiden skulle förlängas endast i situationer där bekämpningsmedelsresterna inte orsakar någon fara för hälsa och miljö.
- kravet på regelbunden översyn av tillfälliga gränsvärden vart tionde år ska strykas, då det gäller gränsvärden som fastställs för ämnen som inte använts som växtskyddsmedel på en mycket lång tid, som används i mycket liten skala (örtteer, honung) samt i andra specialfall där resterna finns kvar länge efter behandlingen.
- begreppet ”limit of determination (LOD)” ersätts med ”limit of quantification (LOQ)”, som bättre stämmer överens med den terminologi som används i internationella normer för laboratorieanalyser för bestämning av huruvida resterna i livsmedel kan kvantifieras eller inte. Innehållet ändras inte i sak, eftersom LOD och LOQ har samma betydelse.

Förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (biocidförordningen)

Kommissionen föreslår att verksamma biocidämnen framöver ska godkännas på obestämd tid. Godkännanden av redan godkända verksamma ämnen skulle också ändras till att gälla på obestämd tid.

I fråga om första godkännande av ett verksamt ämne, ska detta inte gälla för sådana verksamma ämnen som uppfyller uteslutningskriterierna i artikel 5.1 i biocidförordningen eller som är kandidatämnen för substitution enligt artikel 10. Sådana verksamma ämnen ska ges godkännande för högst fem eller sju år. Utifrån riskbedömning kan även andra verksamma ämnen godkännas på bestämd tid. Dessutom skulle kommissionen ges möjlighet att välja ut specifika verksamma ämnen för undersökningar för förnyelse. Kriterier för urvalet kan vara bland annat nya eller uppdaterade informationskrav eller bedömningsanvisningar, antydningar om nya hälso- eller miljörisker, nya vetenskapliga eller tekniska rön samt tillgänglig information från övervakningen. Kommissionen kan vid urvalet också ta hänsyn till medlemsstaternas begäranden om förnyelse.

Avseende redan godkända verksamma ämnen skulle undantagen från godkännande på obestämd tid gälla de verksamma ämnen som avses i artiklarna 5 och 10, på motsvarande sätt som för närvarande. De skulle dessutom även gälla verksamma ämnen som redan är föremål för översyn samt ämnen för vilka ansökan om förnyelse av godkännande inte har lämnats in inom den fastställda tidsfristen.

Kommissionens förslag utgår från fördröjningarna i förfarandena för riskhantering och godkännande. De verksamma ämnen som salufördes i EU den 14 maj 2000 omfattas av det så kallade programmet för bedömning av existerande verksamma ämnen. Programmet har visat sig vara mer arbetskrävande än väntat, och det har förlängts till den 31 december 2030. För närvarande godkänns verksamma ämnen för högst tio år, och de ämnen som identifierats som mest skadliga, så kallade kandidatämnen för substitution, för högst fem eller sju år. Detta har i praktiken inneburit att resurser vid medlemslänternas behöriga myndigheter och vid biocidenheten vid Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) används på översyner av verksamma ämnen, trots att inte ens den första bedömningen av en del ämnen har slutförts.

För att bedömningarna av alla verksamma ämnen ska vara slutförda inom tidsfristen, före den 31 december 2030, och myndigheters resurser frigöras även för godkännanden av biocidprodukter, föreslår kommissionen att godkännanden av verksamma ämnen ska gälla på obestämd tid såsom framgår ovan.

Kommissionen föreslår också förenkling av publikationsprocessen för unionsgodkännande av biocidprodukter. De enskilda besluten om unionsgodkännande skulle inte längre vara kommissionens genomförandeförordningar som publiceras i EU:s officiella tidning, utan kommissionens genomförandebeslut, som delges endast de sökande. Endast sammanfattningarna av besluten publiceras i EU:s officiella tidning.

Förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder

Kommissionen föreslår att definitionen av ”framställd av genetiskt modifierade organismer” i förordning (EG) nr 1829/2003 preciseras för att förtydliga den rättsliga ställningen för jäsningsprodukter framställda med hjälp av genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM). Enligt förslaget ska livsmedel och foder som tillverkats med GMM-produktionsstammar inte omfattas av definitionen, förutsatt att de inte innehåller dessa mikroorganismer eller om eventuella rester endast innehåller icke-viåbla celler. Dessutom ska förekomsten av sådana

rester minimeras genom rimliga åtgärder för att avlägsna dem i enlighet med god produktionssed, och resterna har ingen teknisk inverkan på livsmedlen eller fodret.

Förordning (EG) nr 1831/2003 om fodertillsatser

Enligt förordningen om fodertillsatser ((EG) nr 1831/2003) ska godkännande av fodertillsatser förnyas vart tionde år. Det medför en stor administrativ börda för de företag som ansöker om godkännande och för Efsa, kommissionen och medlemsstaternas myndigheter.

Kommissionen föreslår en ändring genom vilken fodertillsatser godkänns tills vidare. Undantag föreslås vara koccidiostatika och histomonostatika, vars godkännande även fram över ska förnyas, då det är fråga om ämnen med en högre riskprofil. Godkännanden med obegränsad giltighetstid kan även framöver bli föremål för översyn om det uppdagas problem med säkerheten eller effekten vid användningen. Genom förslaget förtydligas Efsas rätt att kräva ytterligare information för översynen från innehavaren av godkännandet eller av den som lämnat in den ursprungliga ansökningen för fodertillsatsen. I förslaget beskrivs också förfarandena under olika steg av de pågående bedömningarna av fodertillsatser. I allmänhet ska dessa slutföras och de nya godkännandena ska gälla tills vidare.

Kommissionen föreslår också förenkling och förtydligande av ändringar i godkännanden av fodertillsatser. Ändring av namnet på innehavaren av godkännande skulle enligt förslaget inte längre göras genom en ändring av förordningen, utan kommissionen skulle uppdatera den nya innehavarens uppgifter i onlineregistret över fodertillsatser. För ansökningar om ändring av icke innehavarspecifika, så kallade generiska, godkännanden skulle det räcka med uppgifterna för den aktuella ändringen, i stället för en fullständig ansökan. Gällande godkännanden som gäller tills vidare bör analysmetoderna uppdateras för att beakta den vetenskapliga och tekniska utvecklingen. Genom förslaget fogas till förordningen en punkt enligt vilken gemenskapens referenslaboratorium kan lämna en ny bedömningsrapport för verifiering av Efsa innan godkännandet kan uppdateras genom en kommissions förordning.

Det tredje förslaget gäller märkningskraven för fodertillsatser och förblandningar. Förslaget skulle möjliggöra användningen av digitala metoder för sådana märkningar som inte hänför sig till säkerhetskritisk information (inbegripet den märkningsansvarigas namn och adress, godkännandenummer för den som släpper ut varan på marknaden, partinummer och tillverkningsdatum). På begäran av behörig myndighet ska även denna information lämnas avgiftsfritt på en fysisk etikett, och informationen ska vara tillgänglig i två år efter att produkten släpptes ut på marknaden. Enligt förslaget får kommissionen anta delegerade akter om närmare bestämmelser om märkningskraven i förordningen om fodertillsatser, avseende kriterierna för digital märkning och tillämpningen av dessa.

Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien och förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung

Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004 ger medlemsstaterna möjlighet att under vissa villkor anpassa de krav som anges i förordningarnas bilagor. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om anpassningarna medan de nationella bestämmelserna är i utkastskedet. Underrättelserna ska lämnas enligt de förfaranden som anges i de nämnda unionsförordningarna.

Medlemsstaterna kan dessutom meddela om nationella utkast till lagstiftningsakter till kommissionen och de övriga medlemsstaterna genom kommissionens system för förebyggande av tekniska hinder för handel (Technical Regulation Information System, TRIS). TRIS definieras i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Den föreslagna förordningen syftar till att förenkla detta anmälningsförfarande. Framöver skulle medlemsstaterna lämna alla ovannämnda anmälningar via TRIS.

Förordning (EG) nr 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

Kommissionen föreslår förenkling av rapporteringen. Det är fråga om att undanröja dubbel rapportering vid utslaktning, eftersom motsvarande rapportering görs med stöd av den allmänna kontrollförordningen.

Förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati

Kommissionen föreslår tekniska ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (nedan *TSE-förordningen*). Kommissionen föreslår teknisk anpassning av artiklar i TSE-förordningen till de ändringar i unionens lagstiftningsram som framöver ska möjliggöra ändring av bilagorna till förordningen genom kommissionens delegerade akter. Enligt den gällande förordningen har kommissionen behörighet att ändra bilagor genom regleringsförfarande som omfattar övervakning, men bestämmelserna bör rättas efter artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Förslaget innehåller inga ändringar av aktörernas och myndigheternas skyldigheter. Bestämmelser som skyldigheterna finns i bilagorna till förordningen. Ändringen gör det enklare att anpassa bilagorna.

Förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel (förordningen om offentlig kontroll)

Kommissionen föreslår specifika ändringar i förordningen om offentlig kontroll (EU) 2017/625. Ändringarna riktas in på följande två områden: 1) Det inrättas en rättslig grund för att delvis godkänna växter och växtprodukter vid gränskontrollstationerna (BCP), och 2) det införs begränsade undantag till ackrediteringskraven på referenslaboratorier.

Det föreslås en ändring av artikel 50.3 så att det framöver skulle vara möjligt att dela upp en försändelse av växter och växtprodukter under ett och samma sundhetscertifikat vid en gränskontrollstation, även om den officiella kontrollen inte har slutförts för hela varupartiets del. Sundhetscertifikaten skulle kunna innehålla försändelser där varje enskilt parti kräver olika kontroller och analyser. Möjlighet att frigöra en del av partiet är till fördel i synnerhet i fråga om lättfördärliga vegetabiliska produkter. Enligt förslaget skulle det framöver vara möjligt att frigöra den del av varuförsändelsen som överensstämmer med kraven, även om andra delar kräver ytterligare kontroller, såsom laboratorietester.

Begränsade undantag från villkoret om ackreditering för referenslaboratorier

Enligt artikel 37.4 e, artikel 93.3 a och artikel 100.2 i förordning (EU) 2017/625 ska de officiella laboratorierna, unionens referenslaboratorier och de nationella referenslaboratorierna arbeta och vara ackrediterade i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025. Analyser för vissa biologiska risker för livsmedelssäkerheten kan visserligen utföras i laboratorier som ackrediterats i enlighet med både EN ISO/IEC 17025 och någon motsvarande laboratoriestandard, exempelvis ISO 15189.

För att undvika dubbel ackreditering, minska kostnaderna och förbättra effektiviteten vid medlemsstaternas behöriga myndigheter i fråga om analyser för vissa biologiska risker för livsmedelssäkerheten har kommissionens ansett det vara ändamålsenligt att också tillåta ackreditering av laboratorier i enlighet med andra motsvarande standarder än EN ISO/IEC 17025.

Kommissionen föreslår ändring av artiklarna 41, 93, 100 och 144 i förordning (EU) 2017/625 så att kommissionen ges behörighet att anta delegerade akter för komplettering av förordning (EU) 2017/625 i de fall och under de omständigheter där laboratorierna kan utses till officiella laboratorier, nationella referenslaboratorier och EU:s referenslaboratorier, även om de inte arbetar eller är ackrediterade i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 och/eller de inte är ackrediterade för samtliga metoder som de använder för officiella kontroller eller andra officiella uppgifter.

Enligt artikel 93.3 a och artikel 100.2 i förordning (EU) 2017/625 ska ackrediteringen av Europeiska unionens referenslaboratorier och nationella referenslaboratorier omfatta alla metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik som de ska använda när de fungerar som ett referenslaboratorium. Ackreditering är en komplex och kostsam process, som innebär en betydlig belastning i synnerhet då det krävs ett stort antal testmetoder för att analysera otaliga växtskadegörare, föroreningar och matriser. Ackreditering för alla möjliga kombinationer inom områden som växtskydd, material avsett att komma i kontakt med livsmedel, fodertillsatser, livsmedelsenzymmer och livsmedelsaromer kräver mycket tid och resurser av Europeiska unionens referenslaboratorier och de nationella referenslaboratorierna.

För ett smidigt och proportionerligt tillvägagångssätt, och utan att påverka resultatens tillförlitlighet och giltighet, bör det enligt kommissionens förslag vara möjligt att utse sådana laboratorier till Europeiska unionens referenslaboratorier och nationella jämförelselaboratorier som inte är ackrediterade för alla de metoder som de använder för officiella kontroller och andra officiella uppgifter, förutsatt att dessa laboratorier rättar sig efter de villkor som kommissionen utfärdat genom delegerade akter. Kommissionen föreslår att artiklarna 93 och 100 i förordning (EU) 2017/625 ändras i enlighet med detta.

Ikraftträdande

Förordningen träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Kommissionens förslag till direktiv om ändring av rådets direktiv 98/58/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt upphävande av rådets direktiv 82/711/EEG och 85/572/EEG (COM(2025) 1021 final).

Direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur

Kommissionen föreslår att djurägarens eller djuruppfödarens skyldighet att föra bok över antalet döda djur och all medicinsk behandling som givits samt att bevara dokumentationen under tre år ska strykas ur direktiv 98/58/EG. Motsvarande krav finns också i reglerna för veterinärmedicinska läkemedel och delvis även i förordningen om djurhälsa.

Direktiv 2009/128/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (ramdirektivet för bekämpningsmedel)

Kommissionen föreslår ändringar i syfte att underlätta användningen av obemannade luftfartyg (drönare) vid spridning av växtskyddsmedel. För närvarande omfattas drönare av samma förbud mot flygbesprutning som alla andra flygbesprutningsmetoder och undantag för användning av drönare kräver en mödosam ansökningsprocess.

Kommissionen föreslår en bestämmelse enligt vilken medlemsstaten får bevilja undantag från det allmänna förbudet mot flygbesprutning till de typer av drönare som anges i kommissionens delegerade akt. De växtskyddsmedel som används för flygbesprutning ska ha godkänts för flygbesprutning med drönare. Enligt förslaget ska kommissionen be Efsa utarbeta riktlinjer för riskbedömning för godkännande av växtskyddsmedel för flygbesprutning med drönare. Kommissionen skulle också samråda med Efsa vid utarbetandet av den delegerade akten om identifiering av godkända typer av drönare.

Direktiv 82/711/EEG om fastställelse av de grundregler som behövs för undersökning av migration av beståndsdelar i material och produkter av plast avsedda att komma i kontakt med livsmedel och 85/572/EEG om förteckning över simulatorer som ska användas för undersökning av migration av beståndsdelar i material och produkter av plast avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Kommissionen föreslår hävning av två direktiv om produkter av plast avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Bestämmelserna i dessa direktiv ingår i kommissionens förordning (EU) 10/2011 om material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Ikraftträdande och införlivande i den nationella lagstiftningen

Direktivet träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna inom fem år efter direktivets ikraftträdande anta de akter och bestämmelser som behövs för att genomföra direktivet.

Direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG upphävs när direktivet träder i kraft.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Dett rättsliga grunden till kommissionens förslag till förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 999/2001, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1099/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 528/2012, (EU) nr 2017/625

(COM(2025) 1030 final) är följande bestämmelser i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget): artikel 43.2 (jordbruk), artikel 114 (inre marknaden), artikel 168.4 b (veterinär-och växtskyddsområdet) och artikel 192.1 (miljö).

Den rättsliga grunden till kommissionens förslag till direktiv om ändring av rådets direktiv 98/58/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt upphävande av rådets direktiv 82/711/EEG och 85/572/EEG (COM(2025) 1021 final) är följande bestämmelser i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget): artikel 43.2 (jordbruk), artikel 114 (inre marknaden) och artikel 192.1 (miljö).

Den rättsliga grunden för rättsakten ska fastställas utifrån dess syfte och huvudsakliga innehåll. EU-domstolen har i sin praxis ansett att unionslagstiftaren om möjligt alltid bör sträva efter att använda endast en rättslig grund. Att använda en eller flera parallella rättsliga grunder är en exceptionell lösning. Enligt EU-domstolen är det möjligt när det rör sig om en rättsakt som samtidigt har flera syften eller beståndsdelar, vilka är oskiljaktigt förbundna med varandra, utan att den ena är underordnad eller indirekt i förhållande till den andra.

Enligt statsrådets bedömning är det i detta sammanhang motiverat att använda flera rättsliga grunder, eftersom den föreslagna rättsakten samtidigt kan anses ha flera syften och beståndsdelar, utan att den ena verkar vara underordnad eller indirekt i förhållande till den andra.

En kombination av flera rättsliga grunder förutsätter dessutom ett enhetligt beslutsförfarande i rådet. Ur detta perspektiv är det problemfritt att kombinera de föreslagna rättsliga grunderna, eftersom rådet enligt dem alla fattar sina beslut med kvalificerad majoritet. Statsrådet beaktar också att förfarandena för behandling av alla rättsliga grunder är förenliga (ordinarie lagstiftningsförfarande).

Förslagen behandlas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillsammans med Europaparlamentet. I rådet fattas besluten med kvalificerad majoritet.

Statsrådet anser att den rättsliga grunden för förslagen är korrekt.

I enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen agerar unionen på de områden, där den inte har exklusiva befogenheter, endast ifall och i den mån medlemsstaterna inte i tillräcklig utsträckning kan uppnå de planerade åtgärderna och de planerade åtgärderna på grund av sin omfattning eller sina verkningar kan genomföras med bättre resultat på unionsnivå. Förslagen syftar till ändring av gällande unionsbestämmelser, varigenom ändringarna endast kan antas på unionsnivå och de planerade målen inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna.

Enligt proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen. Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målen om att förenkla och minska den administrativa bördan utan att försämra skyddet av människors hälsa och miljön.

Statsrådet anser att förslagen är förenliga med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionens förslag till förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 999/2001, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1099/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 528/2012, (EU) nr 2017/625 (COM(2025) 1030 final)

Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen publicerade i samband med förslaget även arbetsdokumentet SWD(2025) 1030 final/2, innehållande konsekvensbedömningar, kostnadsbesparingar och allmänna bakgrundsfakta. Kommissionen har inte publicerat någon mer omfattande konsekvensbedömning för förslagen och motiverar detta med att de föreslagna förenklingsåtgärderna är i hög grad av teknisk art. Enligt kommissionen finns det inga genomförbara alternativ för uppnående av målen, och de föreslagna åtgärderna innebär varken ändringar i de centrala politiska målen eller införande av betydande nya åtaganden. Därför skulle en fullständig konsekvensanalys inte ha något mervärde.

Enligt kommissionens beräkningar kommer kommissionens anslag till Efsa att öka med 15,073 miljoner euro för åren 2028–2034. Kommissionen konstaterar att utan att det påverkar förhandlingarna om den följande budgetramen (MFF) kommer tilläggsanslagen till Efsa från och med 2028 att täckas genom överföringar från program under samma rubrik i den fleråriga budgetramen för 2028–2034.

Förordning 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen): Kommissionen vill med ändringen underlätta snabbare tillträde på marknaden för så kallade biokontrollmedel och produkter som innehåller dessa. Genom ändringen stärker kommissionen det ömsesidiga godkännandet av de växtskyddsmedel som endast innehåller biokontrollmedel eller verksamma ämnen med låg risk. Kommissionen anser att man på detta sätt stödjer omställningen till hållbarare växtskydd och minskar användningen av farligare kemiska växtskyddsmedel. Kommissionen påpekar att det överbelastade godkännandesystemet har påverkat i synnerhet mindre marknader (såsom Finland), genom att den därav följande minskade försäljningspotentialen och de fördröjda besluten till och med har minskat incitamenten för företag att ansöka om tillstånd. Enligt kommissionen är biokontrollmedel ett mer hållbart alternativ till kemiskt verksamma ämnen.

Kommissionen betonar att då de flesta godkända verksamma ämnena har genomgått åtminstone en process för förnyat godkännande och nya verksamma ämnen förväntas ha bättre toxikologiska egenskaper, så föreslås det att verksamma ämnen godkänns på obestämd tid. På motsvarande sätt förlängs giltigheten för växtskyddsmedel, det vill säga för de produkter som saluförs, från 10 år till högst 15 år. För att upprätthålla en hög skyddsnivå är det även framöver möjligt att ge verksamma ämnen godkännande för en kortare period, ifall det enligt riskbedömningen är motiverat. Kommissionen får också identifiera verksamma ämnen som ska genomgå förnyad bedömning. Dessutom bibehålls möjligheten att göra ad hoc-bedömningar enligt artikel 21 i förordningen. Kommissionen anser att ändringarna befriar medlemsstaternas myndigheters och Efsas resurser för bedömningar av sådana verksamma ämnen vilka bör genomgå bedömning samt av nya verksamma ämnen och nya produkter. Kommissionen motiverar även förordningens bestämmelse om medlemsstaternas möjlighet att begära assistans av Efsa vid utarbetandet av bedömningsrapporten med att det effektiviserar resursanvändningen.

Kommissionen motiverar den föreslagna längre tidsfristen för slutförsäljning och slutanvändning av sådana växtskyddsmedel som på grund av hälso- och miljörelaterade orsaker inte har fått förnyat godkännande för det verksamma ämnet, men användningen av det

verksamma ämnet inte medför omedelbara problem för hälsa eller miljö, med att man på så sätt förebygger avfall och ger odlarna en möjlighet att hitta alternativ till den förbjudna produkten.

Harmonisering av medlemsstaternas bedömningar även med avseende på tolkningen av beslutsfattande ”med utgångspunkt i aktuella vetenskapliga och tekniska rön” skulle enligt kommissionen effektivisera systemet för godkännanden genom att undanröja diskrepanser i medlemsstaternas beslutsfattande.

Kommissionen anser att förslaget om att kommissionen får anta genomförandeakter om godkännande av mindre användningsområden skulle undanröja den gällande lagstiftningens onödiga restriktioner och bidra till harmoniseringen av tillämpningen av förfarandet i unionen och därigenom utvidga godkännanden även till mindre användningsområden (*eng. minor uses*).

Förordning 396/2005 (förordningen om bekämpningsmedelsrester): Kommissionens syfte med ändringen är att nå bättre anpassning av standarderna för importerade produkter med unionens egna produktionsstandarder. I praktiken innebär det harmonisering av importtoleranserna, det vill säga de högsta gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester i importerade produkter, och de högsta gränsvärdena för rester inom EU. Förenklat betyder det att importtoleranserna slopas.

Kommissionen vill på så sätt förhindra att rester av ämnen som klassificerats som mycket skadliga förekommer i unionens livsmedel och därigenom bidra till de internationella insatserna mot förorening och även på annat sätt stödja globala initiativ för hållbar utveckling och bevarande av biologisk mångfald.

Förslaget om att tillämpa längre övergångstider vid införande av de nya lägre gränsvärdena skulle förhindra matsvinn och minska de ekonomiska förlusterna för både odlarna och livsmedelsföretagen dels genom att växtskyddsmedel får användas under en längre tid så att de inte ger upphov till farligt avfall, dels genom att företagen får sälja produkterna och inte behöver förstöra sina lager. Effekten är störst för produkter som har lång hållbarhet och högt pris, såsom vin eller olja, vissa nötter och torkade bär.

Att slopa regelbundna översyner av tillfälliga gränsvärden skulle minska arbetsbördan för myndigheterna och Efsa.

Förordning 528/2012 (biocidförordningen): Att verksamma biocidämnen godkänns på obestämd tid, vilket föreslås i förordningen, skulle enligt kommissionens beräkningar med vissa undantag ge företagen inom EU en besparing på 71,5 miljoner euro per år. I synnerhet små och medelstora företag skulle gynnas av det. Besparingen uppkommer genom förenklade administrativa processer, mindre myndighetsavgifter och konsultarvoden samt minskande behov av att låta göra nya undersökningar.

Ifall den arbetsmängd som används på förnyade godkännanden av verksamma ämnen skulle minska genom de föreslagna åtgärderna, skulle nationella myndigheters, EU-myndigheters och kommissionens resurser kunna riktas till slutförandet av programmet för bedömning av existerande verksamma ämnen och till godkännande av biocidprodukter.

Enligt kommissionen skulle det vara möjligt att bevara en hög hälso- och miljöskyddsnivå, eftersom tillstånden för de mest skadliga verksamma ämnena fortfarande skulle beviljas på bestämd tid och oroväckande verksamma ämnen kan tas upp för förnyad bedömning även i framtiden.

Förordning (EG) 1831/2003 (fodertillsatser): Kommissionen publicerade i februari 2024 en omfattande utvärderingsrapport enligt vilken förordningen fortfarande uppfyller målen för djurs, människors och miljöns säkerhet och för den inre marknadens funktion. Å andra sidan uppdagades i utvärderingen flera punkter där den administrativa bördan kan minskas utan att ge avkall på säkerheten. I utvärderingen deltog både industrin och myndigheterna. I förslaget har tagits med de tre viktigaste observationerna i utvärderingen: kravet på att förnya godkännandet vart tionde år, den tunga processen för ändring av godkännanden och märkningskraven.

Förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004: Enligt kommissionen har existensen av två anmälningförfaranden visat sig vara omständlig och förvirrande. Kommissionen anser att det vore effektivare att förenkla anmälningsskraven för nationella åtgärder och anpassa dem till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535. Därför föreslår kommissionen ändring av förordningarna (EG) 852/2004 och (EG) 853/2004.

Konsekvenser för Finland

Konsekvenser för aktörer

Förordning (EU) 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen): Både företagen som säljer växtskyddsmedel och i synnerhet användarna av växtskyddsmedel skulle gynnas av ett bättre och smidigare system för godkännande av växtskyddsmedel och ett bredare utbud av produkter på den finländska marknaden.

En utökning av definitionen av användning av växtskyddsmedel till att omfatta även sådd med betat utsäde och plantering av växtförökningsmaterial som behandlats med växtskyddsmedel skulle öka den administrativa bördan för aktörerna. Till följd av förslaget skulle det i Finland bli obligatoriskt att i enlighet med direktivet 2009/128/EG om hållbar användning av bekämpningsmedel kräva att varje person som sår betat utsäde eller planterar behandlat växtförökningsmaterial ska ha en växtskyddsexamen. Varje år planteras exempelvis skogsträdsplanter i våra skogar av ett stort antal planterare. I nuläget krävs examen av alla som hanterar växtskyddsmedel yrkesmässigt, med andra ord sprider växtskyddsmedel. Vid spridningen är det viktigt att kunna hantera och använda växtskyddsmedel på rätt sätt, för att inte i misstag orsaka skador för hälsa eller miljö. Att kräva att de som sår och planterar ska ha växtskyddsexamen är en överdimensionerad åtgärd. Samtidigt skulle det bli krav på att föra bok över sådd med betat utsäde och plantering av behandlat förökningsmaterial.

Borttagning av kravet på bokföring över biokontrollmedel skulle underlätta användarnas arbete. Visserligen hör anteckning och analys av växtskyddsåtgärder till grundpelarna i integrerad bekämpning. I nuläget saknas tillräcklig information om de växtskyddsmedel som ingår i det nya begreppet biokontrollmedel, för att det ska vara motiverat att avstå från bokföringskravet. Dessutom skulle det för aktörerna vara en extra uppgift att komma ihåg över vilka produkter det ska föras bok och över vilka det inte ska.

Förordning (EU) 396/2005 (förordningen om bekämpningsmedelsrester): Slopandet av importtoleranser för verksamma ämnen som lämnats utan EU-godkännande skulle ge finländska växtodlare en mer jämlik ställning i förhållande till odlare i tredjeländer, med andra ord skulle det undanröja skillnader som snedvrider konkurrensen. Å andra sidan kan ändringen orsaka problem för handeln, eftersom importtoleranser har varit nödvändiga för vissa grödor från länder utanför EU, såsom kaffe, kakaoböner, te och kryddor. Produktionsförhållandena för dessa grödor avviker från EU vad gäller klimat och växtskadegörare och därför behövs vid odlingen andra växtskyddsmetoder än inom EU. Fastställande av gränsvärdet för

bekämpningsmedelsrester till kvantifieringsgränsen (LOQ), i praktiken till noll, skulle kunna äventyra leveranskedjorna för många växtprodukter.

De föreslagna längre övergångstiderna för införandet av de nya gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester i situationer där det inte föreligger någon fara för konsumenterna eller miljön, skulle underlätta arbetet för odlarna och livsmedelsföretagen och förhindra matsvinn.

Förordning (EU) 2017/625 (förordningen om offentlig kontroll): Förslaget skulle förhindra dubbla ackrediteringar eller onödigt omfattande ackrediteringskrav och höja effektiviteten i referenslaboratoriernas analyser av proverna.

Förordning 528/2012 (biocidförordningen): I Finland finns ytterst få företag som ansöker som godkännande för verksamma biocidämnen. De föreslagna ändringarna skulle ha en obetydlig inverkan på den administrativa bördan överlag, men en betydande inverkan för det enskilda företaget.

Förordning (EG) 1831/2003 (fodertillsatser): I Finland finns några tillverkare av fodertillsatser, vars administrativa börda skulle minska till följd av förslagen. Visserligen är dessa företag oftast dotterföretag till centraleuropeiska bolag, varigenom ansökningarna gällande tillsatsämnen lämnas in i något annat land än Finland. Foderindustrin som använder tillsatsämnen och förblandningar sparar arbetstid då de inte behöver följa upp ändringar av godkännanden av fodertillsatser och uppdatera märkningarna på foder.

Konsekvenser för förvaltningen

Förordning (EU) 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen): Kommissionens förslag innehåller flera enskilda åtgärder som syftar till att underlätta myndigheternas arbete. Att godkännandet för verksamma ämnen ska gälla på obestämd tid och godkännandet för växtskyddsmedel förlängs skulle frigöra myndigheters arbetstid och förhoppningsvis påskynda andra godkännandeprocesser. En närmare granskning av förslaget pågår fortfarande. De föreslagna harmoniseringsåtgärderna skulle också underlätta myndigheternas arbete.

Förordning (EU) 396/2005 (förordningen om bekämpningsmedelsrester): Anpassning av importtoleranserna, det vill säga de högsta gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester i importerade produkter, till de högsta gränsvärdena i EU skulle enligt kommissionen bidra till en liten minskning av arbetsbördan för Efsa och medlemsstaternas myndigheter. Enligt kommissionen skulle ändringen göra situationen tydligare i synnerhet för berörda parter och myndigheter.

Förordning (EU) 2017/625 (förordningen om offentlig kontroll): Det blir möjligt att utse nationella referenslaboratorier enligt ändamålsenliga ackrediteringskrav.

Förordning (EG) nr 1829/2003 (GMO-förordningen) Kommissionens förslag till precisering av definitionen av ”framställd av genetiskt modifierade organismer” i förordning (EG) nr 1829/2003 skulle förtydliga den rättsliga ställningen för jäsningsprodukter framställda med hjälp av genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM).

Förordning 528/2012 (biocidförordningen): I Finland ankommer bedömningen av verksamma biocidämnen och godkännandet av biocidprodukter på Säkerhets- och kemikalieverket Tukes. Arbetsbördan som anknyter till förnyad bedömning av verksamma ämnen omfattar förnyade godkännanden av verksamma ämnen som bedömts av Finland samt kommentering och

behandling i kommittéer av bedömningar som gjorts av andra länder. Godkännanden och förnyade godkännanden av verksamma ämnen upptar en betydande del av Tukes tillgängliga resurser, vilket har lett till betydande fördröjningar i godkännandet av biocidprodukter. Verket hinner inte alltid ens godkänna en biocidprodukt förrän det redan ska behandla det förnyade godkännandet av det verksamma ämnet i produkten.

De föreslagna åtgärderna skulle frigöra Tukes resurser för de första bedömningarna av verksamma ämnen i enlighet med bedömningsprogrammet samt för handläggning av ansökningar om tillstånd för biocidprodukter. Antalet ansökningar för biocidprodukter kommer att öka i framtiden, eftersom det i takt med att bedömningsprogrammet framskrider måste ansökas om tillstånd för biocidprodukter som innehåller godkända verksamma ämnen. Verkets totala arbetsbörda skulle med andra ord inte minska, men arbetstiden skulle fördelas på ett annat sätt än i dagsläget.

Förordning (EG) 1831/2003 (fodertillsatser): Ansökningarna enligt förordningen ska bedömas av Efsa. Myndigheter från Finland deltar i att förbereda godkännanden i kommissionens arbetsgrupper och i kommittén. Arbetsbördan i dessa skulle minska betydligt om godkännandena börjar ges på obestämd tid. Foderkontrollerna ankommer på Livsmedelsverket, för vilket konsekvenserna är obetydliga; det handlar främst om sparad arbetstid då man inte behöver följa upp ändringar i godkännanden av fodertillsatser.

Förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004: Finland har meddelat om nationella utkast till lagstiftningsakter till kommissionen och de övriga medlemsstaterna både genom det förfarande som avses i förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004: och genom systemet för förebyggande av tekniska hinder för handel (TRIS) enligt direktiv (EU) 2015/1535. För Finland spelar det inte någon betydande roll vilket system som ska användas för ovan nämnda meddelanden. Fördelen med TRIS är att de meddelanden som lämnas genom det är offentligt tillgängliga och att de översatts av kommissionen till samtliga EU-språk.

Miljökonsekvenser

Förordning (EU) 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen): Kommissionens avsikt är att med ett smidigare system för godkännande av växtskyddsmedel påskynda utsläppandet av nya och mer hållbara växtskyddsmedel på marknaden. Enligt kommissionen är det nya begrepp som används i förslaget (biokontrollmedel) ett steg i riktning mot ett mer hållbart växtskydd. Att ett ämne är av biologiskt ursprung är ändå inte någon indikator för att det är ett lågriskämne, utan samtliga ämnen som används för växtskydd måste bedömas innan beslut om de kan godkännas fattas.

Förordning (EU) 396/2005 (förordningen om bekämpningsmedelsrester): Kommissionen anser att förordningen genom att förbjuda importen till EU av produkter som odlats med hjälp av skadliga ämnen skulle leda till minskad miljöförorening.

Kommissionen konstaterar i arbetsdokumentet som bifogats förslaget att förordningen om bekämpningsmedel har dubbelt syfte. Den ska å ena sidan skydda konsumenternas hälsa och å andra sidan säkerställa en välfungerande inre marknad. Förordningen syftar till att med andra ord inte i sig skydda miljön. I förslaget om harmonisering av produktionsstandarderna ingår ändå fastställande av högsta gränsvärden till kvantifieringsgränsen (LOQ) även av miljörelaterade orsaker.

Förordning (EU) 528/2012 (biocidförordningen): Med tanke på miljön vore det viktigt med en bedömning av de verksamma ämnena så fort som möjligt. På så sätt skulle man kunna avlägsna de skadligaste ämnena från marknaden och fastställa riskhanteringsmetoder för säker användning av de ämnen som blir kvar på marknaden. Det är möjligt att bibehålla en hög hälso- och miljöskyddsnivå eftersom godkännandet av de verksamma ämnen som fyller kriterierna för uteslutning och kandidatämnen för substitution skulle vara tidsbestämda även i fortsättningen. Dessutom skulle det vara möjligt att ta ut verksamma ämnen för översyn ifall det uppstår oro för risker.

Förordning (EG) 1831/2003 (fodertillsatser): Ändringen har inga konsekvenser för miljön. Därtill är säkerhet för miljön ett kriterium för godkännande.

De övriga förslagen har inga konsekvenser för miljön.

Ekonomiska konsekvenser

Behovet av extra resurser för förvaltningen som förslaget medför bedöms vara ringa, eftersom syftet med förslaget är att minska den administrativa bördan. De resursbehov som eventuellt följer av förslaget täcks inom fastställda anslags- och årsverkesramar i planerna för de offentliga finanserna och statsbudgetarna. Eventuella ytterligare resurser fastställs på normalt sätt i beslutsprocesserna för statsbudgeten och planerna för de offentliga finanserna

Förordning (EU) 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen): Ett smidigare system för godkännanden skulle vara ekonomiskt fördelaktigt för alla aktörer, företag, odlare och myndigheter. En närmare granskning av förslaget pågår fortfarande, och det är svårt att i detta skede bedöma de exakta konsekvenserna för statsfinanserna. Enligt kommissionens beräkningar skulle ändringen till att godkänna verksamma ämnen på obestämd tid innebära besparingar på cirka 6,5 miljoner euro per år för dem som ansöker om biokontrollmedel. Omställningen från rutinmässiga översyner av verksamma ämnen till inriktade bedömningar skulle ta bort upprepade sammanställningar av informationspaket, inbegripet uppdatering av studier, experternas och konsulternas löner, ansökningshantering och ansökningsavgifter, vilket enligt kommissionens beräkningar skulle ge en besparing på cirka 49,6 miljoner euro för icke-biologiska ämnen.

Enligt kommissionen skulle de föreslagna ändringarna av dataskyddsbestämmelserna avseende studierna innebära en besparing på 14,8 miljoner euro per år för generiska företag (företag som marknadsför växtskyddsmedel vars patent har upphört). Enligt kommissionen kan dessa medel användas för utveckling av nya produkter.

Förordning (EU) 2017/625 (förordningen om offentlig kontroll): Genom ändringen minskar kostnaderna för dubbla ackrediteringar eller onödigt omfattande ackrediteringskrav.

Förordning 528/2012 (biocidförordningen): Att verksamma biocidämnen godkänns på obestämd tid skulle minska kostnaderna för dem som ansöker om godkännandet. Enligt kommissionens uppskattning uppgår kostnaderna för förnyat godkännande av ett verksamt ämne till totalt 4,6–7,7 miljoner euro. Största delen av det totala beloppet hänför sig till de nödvändiga undersökningarna. De avgifter för bedömningarna som de behöriga myndigheterna tar ut varierar beroende på land. Till exempel i Finland fakturerar Tukes 47 000–403 000 euro för förnyad bedömning av ett verksamt ämne, beroende på arbetsinsatsens storlek. Dessutom tar Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) ut en avgift på 18 000–48 000 euro för förnyat godkännande av ett verksamt ämne. De som ansöker om tillstånd för biocidprodukter kan få lägre kostnader för rätten att använda uppgifter om de som ansöker om godkännande för

verksamt ämne överför en del av sina kostnadsbesparingar till avgifterna som tas ut av dem som ansöker om tillstånd för biocidprodukter. Beloppet på dessa besparingar går inte att bedöma, eftersom myndigheterna saknar insyn i avtal mellan företagen.

Förordning (EG) 1831/2003 (förordningen om fodertillsatser): Enligt kommissionens beräkningar ger ändringen av godkännanden av fodertillsatser till att gälla tills vidare följande besparingar på unionsnivå inom de närmaste 10 åren (miljoner euro): Kommissionen 12,0; EU:s referenslaboratorium 3,3; Efsa 27,1; EU:s medlemsstater 12,7 och industrin/ansökningslämnarna 221,1. Dessutom får framför allt aktörer inom foderbranschen mindre kostnadsbesparingar genom att digital märkning möjliggörs och kraven på ansökningarna om ändring av godkännanden förenklas.

Konsekvenser för lagstiftningen

De förordningar som ska ändras är direkt tillämplig lagstiftning. De anses inte medföra ett behov av nationella kompletterande bestämmelser, annat än i mycket liten omfattning.

Kommissionens förslag till direktiv om ändring av rådets direktiv 98/58/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt upphävande av rådets direktiv 82/711/EEG och 85/572/EEG (COM(2025) 1021 final).

Kommissionens konsekvensbedömning

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): Kommissionen hävdar att det har påvisats att spridning av växtskyddsmedel med drönare kan minska riskerna för den som utför spridningen och miljön jämfört med konventionell spridning av växtskyddsmedel med exempelvis traktorspruta. Kommissionen anser också att genom de nya reglerna blir drönare ett praktiskt och säkert verktyg för precisionsodling i unionen. Enligt kommissionen kommer detta att minska användningen av och riskerna med växtskyddsmedel, skydda den biologiska mångfalden och pollinerarna samt minska exponeringen för arbetarna och miljön.

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Enligt kommissionen har hävandet av direktiven inga konsekvenser, eftersom direktivens innehåll redan har integrerats i den gällande unionsförordningen (EU) 10/2011.

Konsekvenser för Finland

Konsekvenser för aktörer

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): Aktörer har redan i flera års tid visat intresse för användningen av drönare för växtskydd. Användning av drönare för spridning av växtskyddsmedel ses även i Finland som en mycket användbar metod under vissa förhållanden och för vissa ändamål, såsom när endast en del av åkern ska behandlas med växtskyddsmedel eller när åkern är för blöt för att bära en traktor. Besprutning med drönare har också föreslagits för behandling av plantbestånd mot hjortdjursskador.

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Hävandet av direktiven har inga konsekvenser för aktörerna, eftersom direktivens innehåll redan har integrerats i den gällande unionsförordningen (EU) 10/2011.

Konsekvenser för förvaltningen

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): De föreslagna ändringarna skulle harmonisera förfarandena inom EU och göra det enklare för myndigheterna att godkänna användning av drönare för spridning av växtskyddsmedel i Finland genom tillägget av möjligheten till undantag till det allmänna förbudet mot flygbesprutning i direktivet.

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Hävandet av direktiven har inga konsekvenser för förvaltningen, eftersom direktivens innehåll redan har integrerats i den gällande unionsförordningen (EU) 10/2011.

Miljökonsekvenser

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): De föreslagna ändringarna skulle underlätta användningen av drönare för flygbesprutning med växtskyddsmedel. Det skulle möjliggöra exempelvis punktbehandling av bestånd, varvid växtskyddsmedel sprids på endast en del av åkern och den totala belastningen på miljön minskar. Drönare kan också användas för besprutning med växtskyddsmedel när åkern är för blöt för att bära en traktor. I sådana situationer kan man genom behandling med växtskyddsmedel rädda den växande grödan utan att skada åkermarken. Enligt kommissionen kan användning av drönare bidra till att minska användningen av och riskerna med växtskyddsmedel samt främja skyddet av den biologiska mångfalden och pollinatörerna.

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Hävandet av direktiven har inga konsekvenser för miljön, eftersom direktivens innehåll redan har integrerats i den gällande unionsförordningen (EU) 10/2011.

Ekonomiska konsekvenser

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): Då användningen av drönare vid växtskydd ökar kan flygbesprutning med drönare bli ett nytt arbetsslag för entreprenörer. Spridning av växtskyddsmedel med drönare kan effektivisera växtskyddet då det är enklare att utföra punktbehandling och behandla endast de delar av en åker som behöver behandlas med växtskyddsmedel.

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Hävandet av direktiven har inga ekonomiska konsekvenser, eftersom direktivens innehåll redan har integrerats i den gällande unionsförordningen (EU) 10/2011.

Konsekvenser för lagstiftningen

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel): Förslaget föranleder ändring av lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) och av jord- och skogsbruksministeriets förordning om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning (8/2012).

Hävande av direktiven 82/711/EEG och 85/572/EEG: Kräver eventuellt hävande av den nationella genomförandeakten. Bestämmelserna i direktiven ingår i förordning (EU) 10/2011. Bestämmelserna är direkt tillämplig lagstiftning som inte behöver genomföras nationellt.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

De föreslagna bestämmelserna har ingen särskild betydelse för Finlands grundlag och förslaget begränsar varken de grundläggande fri- och rättigheterna eller de mänskliga rättigheterna.

7 Ålands behörighet

Bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan landskapet Åland och riket finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991, nedan *självstyrelselagen*). Landskapet Åland svarar enligt 59 § i självstyrelselagen för genomförandet av Europeiska unionens rättsakter till den del ärendet hör till landskapets behörighet. Bestämmelser om landskapets lagstiftningsbehörighet finns i 18 § och bestämmelser om rikets lagstiftningsbehörighet i 27 § och 29 § i självstyrelselagen. Behörigheten i förvaltningsärenden gällande åtgärder som vidtas i Finland med anledning av beslut som fattats inom Europeiska unionen fördelas likaså i enlighet med bestämmelserna i självstyrelselagen (30 §).

Enligt 18 § 15 punkten i självstyrelselagen har landskapet helt eller huvudsakligen lagstiftningsbehörighet i fråga om jord- och skogsbruk.

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen hör natur- och miljövård till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Enligt 27 § 30 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om framställning av gifter och fastställande av deras användningsändamål. Detta lagrum omfattar bland annat växtskyddsmedel och biocider. Utöver de delar som omfattas av 27 § 30 punkten har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om växtskyddsmedel.

Enligt 30 § 8 punkten i självstyrelselagen ska landskapets myndigheter sköta de förvaltningsärenden som anknyter till ovannämnda gifter som hör till rikets lagstiftningsbehörighet. I praktiken sköts dessa uppgifter av riksmyndigheter med stöd av överenskommelseförordningen.

Riket har i enlighet med 27 § 1 mom. i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om smittsamma sjukdomar hos husdjur (31 punkten) och förbud mot införande av djur och djurprodukter (32 punkten). Det innebär att riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om den nationella lagstiftning som kompletterar TSE-förordningen (999/2001) till de delar som gäller smittsamma sjukdomar hos djur. TSE-förordningen innehåller dock flera bestämmelser om djurfoder, vilka omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Enligt 30 § 1 mom. 9 punkten i självstyrelselagen ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos människor och husdjur ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna, i landskapet skötas av landskapsregeringen eller av någon annan myndighet som anges i landskapslag. Förvaltningsärenden som gäller förbud mot införande av djur och djurprodukter hör till rikets behörighet.

Detta innebär att landskapet har behörighet i förvaltningsärenden som gäller bestämmelserna om bekämpning av TSE, förutsatt att det inte är fråga om införsel av djur eller djurprodukter

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Rådet har tillsatt en särskild underarbetsgrupp (Antici Group on Simplification) för att behandla kommissionens så kallade Omnibus-initiativ om förenkling av lagstiftningen och minskning av regelbördan. Arbetsgruppen behandlade kommissionens förslag till Omnibus X första gången

på sitt möte den 12 januari 2026 och fortsatte behandlingen den 23 januari 2026. Särskilt i fråga om förslaget gällande dataskyddet för biocider är det sannolikt att ärendet snabbt drivs fram till beslutsskedet. Enligt preliminära uppgifter avser det cypriotiska ordförandeskapet att erhålla rådets ståndpunkt även till de övriga förslagen i Omnibus-paketet under sitt ordförandeskap.

Europaparlamentet har ännu inte valt det utskott som ska ansvara för huvudbehandlingen av förslagen. Föredraganden har inte ännu valts för betänkanden.

De övriga medlemsstaterna har förhållit sig positivt till det allmänna målet för kommissionens förslag. Gällande detaljerna har medlemsstaterna visserligen lagt fram förbehåll och motsatta synpunkter.

9 Nationell behandling av förslaget

Statsrådets skrivelse har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med miljöministeriet. Kommissionens förslag lades fram för sektionen för jordbruk och livsmedel (EU18) den 8 januari 2026. Utkastet till skrivelse behandlades i skriftliga förfaranden av sektionen för jordbruk och livsmedel (EU18) och miljösektionen (EU23) 26. -28 1. 2026.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder kommissionens mål för att förenkla lagstiftningen och minska den administrativa bördan. Statsrådets mål är bättre och mindre omfattande EU-lagstiftning.

Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens föresatser att stödja åtgärder som stärker konkurrenskraften inom jordbruket och livsmedels- och foderindustrin i unionen. Att förenkla bestämmelserna, avveckla överlappningar och underlätta den administrativa bördan är ändamålsenliga åtgärder som gynnar alla aktörer. Statsrådet betonar att dessa åtgärder ändå inte får försvaga bestämmelsernas primära syfte, det vill säga uppnåendet av en hög skyddsnivå för livsmedelssäkerhet, hälsa och miljö.

Statsrådet anser att det också är viktigt att kommissionen fortsätter arbetet för att förenkla lagstiftningen inom unionens jordbruks- och livsmedelssektor.

Förordning (EU) 1107/2009 (växtskyddsmedelsförordningen):

Statsrådet ställer sig på det stora hela bakom kommissionens förslag till förenkling av godkännandeprocesserna för växtskyddsmedel.

Statsrådet förhåller sig positivt till förslaget om att verksamma ämnen i växtskyddsmedel ges godkännande på obestämd tid och att godkännandet för växtskyddsmedel förlängs till högst 15 år. Detta skulle minska betydligt arbetsbördan för de myndigheter som handhar riskbedömningarna, och skyddsnivån skulle inte påverkas, eftersom kommissionen även framöver kan ta ut verksamma ämnen för bedömning och vissa grupper av verksamma ämnen ges godkännande endast på bestämd tid.

Statsrådet anser att introduktionen av det nya begreppet biokontrollmedel i lagstiftningen kan underlätta godkännandet av vissa växtskyddsmedel och på så sätt påskynda lanseringen av nya produkter på marknaden. Statsrådet påpekar ändå att förleden bio- inte automatiskt betyder att det aktuella medlet är mindre skadligt, utan att varje medel ska bedömas separat innan beslut om att det kan godkännas som växtskyddsmedel kan fattas.

Statsrådet har förbehåll avseende strykning av kravet på bokföring av biokontrollmedel, trots att förslaget skulle minska den administrativa bördan. Statsrådet anser att anteckning och analys av växtskyddsåtgärder hör till grundpelarna inom integrerad bekämpning och att det i nuläget saknas tillräcklig information om de växtskyddsmedel som ingår i det nya begreppet biokontrollmedel, för att det ska vara motiverat att avstå från bokföringskravet.

Statsrådet anser att om sådd med betat utsäde och plantering av förökningsmaterial som behandlats med växtskyddsmedel betraktas som användning av växtskyddsmedel, skulle det öka den administrativa bördan och därmed inte vara i linje med kommissionens förenklingsmål. Enligt statsrådet saknas det motivering för bestämmelsen och det därav följande kravet på examen för personer som sår betat utsäde eller planterar växtförökningsmaterial som behandlats med växtskyddsmedel. Statsrådet anser att det nuvarande förfarandet garanterar säker användning av växtskyddsmedel och stöder i första hand att det fortsätter att gälla.

Förordning 396/2005 (förordningen om bekämpningsmedelsrester):

Enligt statsrådet är det bra att kommissionen strävar efter harmonisering av tillämpningen av produktionsstandarderna, särskilt vad gäller växtskyddsmedel och djurens välbefinnande. Statsrådet betonar härvid vikten av en vetenskaplig och riskbaserad grund samt efterlevnaden av WTO-reglerna, internationella standarder samt upprätthållandet av dialogen och samarbetet i regleringsfrågor med handelspartners. (E 6/2025 rd)

Kommissionens förslag till ändringar av förordningen om bekämpningsmedelsrester är enligt statsrådet på det stora hela bra, och statsrådet kan ställa sig bakom slopandet av importtolerans. Förslaget kommer att få konsekvenser för den globala handeln och leveranskedjorna för livsmedel. Därför anser statsrådet att det är viktigt att förslaget genomförs med beaktande av den konsekvensbedömning som kommissionen för närvarande genomför.

Förordning 528/2012 (biocidförordningen):

Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag enligt vilket verksamma biocidämnen i princip skulle godkännas på obestämd tid och att godkännandet av redan godkända verksamma ämnen ändras i allmänhet till att gälla på obestämd tid. Statsrådet betonar ändå vikten av att bevara en hög skyddsnivå för miljö och hälsa, varigenom åtminstone de undantag som kommissionen föreslår i giltighetstiden för godkännandena, inbegripet medlemsstaternas möjlighet att föreslå översyn av verksamma ämnen, bör bevaras.

Statsrådet påpekar att kommissionens förslag syftar till ändra ett av de viktigaste förfarandena i biocidförordningen, vilket förutspår innehållet i en sannolikt kommande översyn av biocidförordningen.

Statsrådet understöder kommissionens förslag till förenkling av publikationsprocessen för unionsgodkännanden.

Förordning (EG) 1831/2008 (förordningen om fodertillsatser):

Statsrådet understöder de föreslagna förändringarna för att åtgärda de väsentligaste problemen avseende den administrativa bördan. Statsrådet påpekar ändå att förordningen om fodertillsatser bör moderniseras och förtydligas mer än vad som nu föreslås, och därmed behövs fortfarande en översyn av förordningen.

Direktiv 2009/128 (ramdirektiv för bekämpningsmedel):

Statsrådet välkomnar och ställer sig preliminärt bakom kommissionens målsättning och de föreslagna ändringarna i direktivet. De föreslagna lättnaderna i det gällande strikta förfarandet för undantag till flygbesprutning av växtskyddsmedel är bra. Statsrådet fäster uppmärksamhet vid förslaget praktiska genomförbarhet, såsom hur olika typer av drönare definieras som säkra eller på vilket sätt det ska bedömas om en drönare hör till en godkänd typ. Det behövs ytterligare utredningar av kommissionen. Statsrådet anser att det eventuellt vore tydligare och bättre i linje med den tekniska utvecklingen att kraven på drönarna skrivs in i direktivet och de drönare som uppfyller kraven godkänns nationellt, än att fastställa de tillåtna typerna av drönare i en delegerad akt. Statsrådet betonar att mer utbredd användning av drönare ses i Finland som en användbar metod under vissa förhållanden och för vissa ändamål, såsom när endast en del av åkern ska behandlas med växtskyddsmedel (punktbehandling) eller när åkern är för blöt för att bära en traktor. På så sätt kan man bevara markens bördighet och förhindra att åkerjorden blir packad. Besprutning med drönare har också föreslagits för behandling av plantbestånd mot hjortdjur, vilket eventuellt kan underlättas genom förslaget.

Övriga bestämmelser

Statsrådet understöder de övriga förenklingar och undanröjande av dubbel rapportering som föreslås i Omnibus X. Statsrådet anser att den föreslagna delegeringen av befogenheter till kommissionen är motiverad i detta avseende.